

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 435/2017-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 29. júna 2017 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], t. č. Ústav na výkon väzby, [REDAKČIA], zastúpeného Advokátskou kanceláriou MULARČÍK A PARTNERI, s. r. o., Námestie M. Benku 15, Bratislava, v mene ktorej koná advokát JUDr. Ondrej Mularčík, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 54/2017 a jeho uznesením z 24. apríla 2017 a postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Tos 44/2017 a jeho uznesením z 28. apríla 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. júna 2017 doručená sťažnosť [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 a 2

Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 54/2017 a jeho uznesením z 24. apríla 2017 (ďalej aj „napadnuté uznesenie okresného súdu“) a postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Tos 44/2017 a jeho uznesením z 28. apríla 2017 (ďalej aj „napadnuté uznesenie krajského súdu“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že okresný súd 24. apríla 2017 na neverejnom zasadnutí napadnutým uznesením rozhodol, že podľa § 238 ods. 3 a § 72 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku sťažovateľa ako obvineného ponecháva vo väzbe s tým, že dôvody väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. a) a c) Trestného poriadku u obvineného trvajú i naďalej. Súčasne rozhodol podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku, že žiadosť sťažovateľa ako obvineného o prepustenie z väzby na slobodu zamietla, pretože dôvody väzby naďalej trvajú. Podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku väzbu dohľadom mediačného a probačného úradníka nenahradil.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti poukazuje tiež na to, že okresný súd nekonal o jeho námietke zaujatosti vznesenej na neverejnom pojednávaní 24. apríla 2017 proti predsedníčke senátu JUDr. Márii Szabóovej s odôvodnením, že sa týkala procesného postupu sudkyne a nebola vznesená bezodkladne.

2.1 Sťažovateľ podal proti napadnutému uzneseniu okresného súdu sťažnosť, o ktorej rozhodol krajský súd napadnutým uznesením tak, že sťažnosť zamietol. Krajský súd v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol rozsiahle odôvodnenie záveru o prítomnosti väzobných dôvodov a následne sa zaoberal postupom okresného súdu, čo sa týka námietky zaujatosti proti predsedníčke senátu vznesenej sťažovateľom, a konštatoval:

„Sťažnostný súd sa stotožňuje aj s postupom okresného súdu, pokiaľ ide o vznesenú námietku zaujatosti, predloženú dňa 24.04.2017 obhajcom obžalovaného (z podania je zrejmé, že ju podáva obžalovaný, ktorý však nie je podpísaný a nie je ani zrejmé, že by ju podával prostredníctvom obhajcu), pričom jednak sa týkala procesného postupu súdu a jednak nebola ani vznesená bezodkladne tak, ako správne uviedol prvostupňový súd. Obžalovaný totiž vzniesol námietku zaujatosti voči predsedníčke senátu, v súvislosti

s odôvodnením jej rozhodnutia, ktorá ako sudkyňa pre prípravné konanie v rozhodnutí z 23.02.2017, sp. zn. 1Tp/201/2017 mala prejedikovať jeho vinu, vzhľadom na štylizáciu vety, že súd je i naďalej toho presvedčenia, že doposiaľ nazhromaždené dôkazy aj naďalej nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie sa stal, tento vykazuje znaky trestného činu a že páchatelom skutku obvinený [REDACTED] a preto žiadal jej vylúčenie.

Z ustanovenia § 32 ods. 6 Tr. por. vyplýva, že o námietke zaujatosti strany, ktorá je založená na tých istých dôvodoch, pre ktoré už raz bolo o takej námietke rozhodnuté, alebo ktorá nebola vznesená bezodkladne podľa § 31 ods. 4 alebo ak je dôvodom námietky len procesný postup súdu v konaní, sa nekoná; to platí aj o námietke, ktorá je založená na iných dôvodoch ako dôvodoch podľa § 31.

Z vyššie uvedeného zákonného ustanovenia vyplýva, že v konaní, pokiaľ bola vznesená námietka zaujatosti pre procesný postup súdu alebo ak nebola vznesená bezodkladne, sa o tejto námietke zaujatosti nekoná. Preto, ak obžalovaný vzniesol námietku zaujatosti voči predsedníčke senátu, ktorej vec bola pridelená elektronickým zápisom, v súvislosti s jej predchádzajúcim rozhodnutím o jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu, ktorý s odôvodnením a štylizáciou jej vety nesúhlasil, jedná sa o námietku, ktorá súvisí s procesným postupom súdu a navyš ani nebola vznesená bezodkladne, nakoľko obžalovaný sa už 06.04.2017 dozvedel, že vec bude na Okresnom súde Bratislava II prejednávať senát pod vedením predsedníčky JUDr. Márie Szabóovej a teda predloženie vznesenia námietky jej zaujatosti až 24.04.2017, teda 18. deň po zistení, kto bude prejednávať vec na okresnom súde, nie je bezodkladným.

Na základe vyššie uvedeného, preto senát krajského súdu rozhodol, že sťažnosť obžalovaného [REDACTED], ako nedôvodnú zamietol, pričom tak rozhodol do uplynutia vyššie uvedenej základnej lehoty väzby obžalovaného. “

3. Sťažovateľ v úvode svojej sťažnosti objasnil, že 10. apríla 2017 mu bola doručená obžaloba Okresnej prokuratúry Bratislava II, ktorá bola podaná na okresnom súde proti nemu pre trestný čin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) a ods. 3 písm. d) Trestného zákona, a súčasne mu bolo doručené upovedomenie o konaní verejného zasadnutia na okresnom súde 21. apríla 2017. Sťažovateľ požiadal o zmenu tohto

termínu na 24. apríl 2017 pre prekážku v účasti zo strany obhajcov JUDr. Petra Vačoka a JUDr. Ondreja Mularčíka na tomto zasadnutí. Z opísaného upovedomenia sa sťažovateľ dozvedel, že v tejto veci má rozhodovať ako predsedníčka senátu JUDr. Mária Szabóová, ktorá v tejto veci rozhodovala opakovane o väzbe sťažovateľa počas prípravného konania ako sudkyňa pre prípravné konanie.

3.1 Sťažovateľ uvádza, že z rozhodnutí JUDr. Márie Szabóovej v prípravnom konaní je zrejmé, že nielenže konštatovala dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) a c) Trestného poriadku, ale zaoberala sa aj nevyhnutnou materiálnou podmienkou o dôvodnosti vzneseného obvinenia. Z jej skorších rozhodnutí vo veci sťažovateľa, najmä z ostatného rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o prepustenie z väzby sťažovateľa na slobodu sp. zn. 1 Tp 201/2017 z 23. februára 2017 (ktoré potvrdil krajský súd rozhodnutím sp. zn. 4 Tpo 13/2017 z 2. marca 2017), podľa sťažovateľa vyplýva, že sudkyňa pre prípravné konanie nad rámec dodržania čl. 6 ods. 2 dohovoru vyslovila vinu sťažovateľa svojou jednoznačnou konštatáciou na s. 6 zápisnice o výsluchu sťažovateľa z 23. februára 2017 a v odôvodnení uznesenia jednoznačne uviedla: *„Súd je i naďalej toho presvedčenia, že doposiaľ nazhromaždené dôkazy aj naďalej nasvedčujú tomu, že skutok pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie sa stal, tento vykazuje znaky trestného činu, a že páchatelom skutku obvinený [REDAKOVANÉ].“*

3.2 Z týchto dôvodov považuje sťažovateľ sudkyňu – predsedníčku senátu JUDr. Máriu Szabóovú za vylúčenú z možnosti rozhodovať o trestnej veci po podaní obžaloby, keďže táto podľa presvedčenia sťažovateľa vyslovila pred podaním obžaloby sťažovateľovu vinu, a nie je možné predpokladať, že vo veci bude rozhodovať nezáujato a nestranne.

3.3 Sťažovateľ ďalej uvádza, že nie je možné súhlasiť s odôvodnením napadnutého uznesenia krajského súdu v otázke nekonania o vznesenej námietke zaujatosti z dôvodu, že v zmysle § 32 ods. 6 Trestného poriadku nebola táto podaná bezodkladne. Podľa názoru sťažovateľa nie je nikde v Trestnom poriadku ustanovené, čo možno považovať za vznesenie námietky bezodkladne, pričom sťažovateľ tak učinil pri prvom možnom

procesnom úkone sudkyne – predsedníčky senátu, a to na verejnom zasadnutí 24. apríla 2017. K bezodkladnosti vznesenia námietky zaujatosti sťažovateľ zdôraznil, že nie je občanom Slovenskej republiky, neovláda slovenský jazyk rečou a písmom, a z toho dôvodu si kvalifikované vznesenie námietky zaujatosti voči sudkyni – predsedníčke senátu JUDr. Márie Szabóovej vyžadovalo dlhšiu prípravu vzhľadom na preklad z cudzieho jazyka a prípravu s obhajcami. Sťažovateľ podotýka, že z jeho strany nešlo a nejde o žiadnu obštrukciu.

3.4 Vzhľadom na uvedené je sťažovateľ toho názoru, že predsedníčka senátu okresného súdu „1T“ JUDr. Mária Szabóová je vylúčená z vykonávania úkonov trestného konania v jeho trestnej veci vedenej na okresnom súde pod sp. zn. 1 T 54/2017.

4. Sťažovateľ navrhol vydať tento nález:

„Postupom a rozhodnutím Okresného súdu Bratislava II z 24.04.2017 pod sp. zn. 1T/54/2017 a Krajského súdu v Bratislave z 28.04.2017 pod sp.zn.: 1Tos/44/2017, boli porušené základné práva [REDAKOVANÉ]..., garantované čl. 6 ods. 1, ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Predsedníčka senátu Okresného súdu Bratislava II 1T JUDr. Mária Szabóová je vylúčená z vykonávania úkonov trestného konania v trestnej veci obžalovaného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ]... vedenej na Okresnom súde Bratislava II, pod sp. zn. 1T/54/2017.

Okresný súd Bratislava II a Krajský súd v Bratislave je povinný uhradiť trovy konania k rukám advokáta JUDr. Ondreja Mularčíka z Advokátskej kancelárie MULARČÍK A PARTNERI, s.r.o., a to do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

6. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (porov. napr. I. ÚS 105/06, II. ÚS 66/2011, III. ÚS 155/09, IV. ÚS 35/02).

III.

7. Predmetom konania (predbežného prerokovania sťažnosti) pred ústavným súdom je vzhľadom na obsah výhrad vznesených sťažovateľom posúdenie, či všeobecné súdy rozhodli o námietke sťažovateľa o zaujatosti predsedníčky senátu okresného súdu ústavným spôsobom, resp. či sťažnosť sťažovateľa je možné vzhľadom na postup a právne závery

všeobecných súdov v napadnutých uzneseniach vyhodnotiť v rámci predbežného prerokovania sťažnosti ako zjavne neopodstatnenú. Ústavný súd dodáva, že sťažovateľ nenapáda zákonnosť a ústavnosť jeho väzobného stíhania ako takého.

8. Skôr ako sa tak stane, je potrebné zo strany ústavného súdu poukázať, že sťažovateľ vo svojej sťažnosti uvádza zastúpenie jeho osoby pred ústavným súdom advokátom, avšak k svojej sťažnosti nepripojil splnomocnenie uvedeného advokáta na jeho zastupovanie v konaní pred ústavným súdom (náležitosť sťažnosti podľa § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Sťažnosť by bolo možné preto odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí. V duchu materiálnej ochrany ústavných práv sťažovateľa však ústavný súd sťažnosť preskúmal a zisťoval, či by inak bolo možné sťažnosť prijať na ďalšie konanie, alebo sú tu aj iné dôvody odmietnutia sťažnosti pri jej predbežnom prerokovaní.

9. Čo sa týka sťažnosti v časti smerujúcej proti postupu a napadnutému uzneseniu okresného súdu, ústavný súd uvádza, že z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom ochranu základných práv a slobôd poskytuje v zmysle ústavy primárne všeobecné súdnictvo („ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a ústavný súd až subsidiárne. Z princípu subsidiarity vyplýva, že ústavný súd poskytuje ochranu základným právam a slobodám iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Zo sťažnosti je nepochybné, že sťažovateľ využil svoje právo podať proti napadnutému uzneseniu okresného súdu sťažnosť, o ktorej bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd. Právomoc krajského súdu rozhodnúť o sťažnosti sťažovateľa v danom prípade nepripúšťa možnosť ústavného súdu rozhodovať o napadnutom uznesení okresného súdu, keďže sťažnosť predstavuje účinný opravný prostriedok ochrany práv sťažovateľa vo vzťahu k napadnutému uzneseniu okresného súdu. Vzhľadom na túto skutočnosť ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

10. K postupu a napadnutému uzneseniu krajského súdu ústavný súd uvádza, že krajský súd správne odkázal na § 32 ods. 6 Trestného poriadku, podľa ktorého o námietke zaujatosti strany, ktorá je založená na tých istých dôvodoch, pre ktoré už raz bolo o takej námietke rozhodnuté, alebo ktorá nebola vznesená bezodkladne podľa § 31 ods. 4 Trestného poriadku alebo ak je dôvodom námietky len procesný postup orgánov činných v trestnom konaní alebo súdu v konaní, sa nekoná; to platí aj o námietke, ktorá je založená na iných dôvodoch ako dôvodoch podľa § 31 Trestného poriadku.

10.1 Zo sťažnosti a z argumentácie sťažovateľa je zrejmé, že sťažovateľ namietal zaujatosť predsedníčky senátu okresného súdu práve pre jej rozhodovanie o väzbe sťažovateľa v prípravnom konaní. Inak povedané, dôvodom námietky zaujatosti predsedníčky senátu okresného súdu bol procesný postup súdu v konaní. Preto bol správny postup a závery krajského súdu, ktorý odobril postup okresného súdu spočívajúci v nekonaní o námietke zaujatosti vznesenej sťažovateľom práve z dôvodu, že dôvodom námietky zaujatosti predsedníčky senátu okresného súdu bol procesný postup predsedníčky senátu okresného súdu v konaní.

10.2 Po ďalšie, správne krajský súd vyhodnotil, že námietka zaujatosti nebola zo strany sťažovateľa podaná bezodkladne tak, ako to vyžaduje § 31 ods. 4 Trestného poriadku, podľa ktorého „námietku zaujatosti je strana povinná vzniesť bez meškania, len čo sa dozvedela o dôvodoch vylúčenia. Úkon, ktorý vykonala vylúčená osoba, nemôže byť podkladom na rozhodnutie v trestnom konaní s výnimkou neodkladného alebo neopakovateľného úkonu.“. Sťažovateľ sa dozvedel, že v jeho veci po podaní obžaloby bude ako predsedníčka senátu konať JUDr. Mária Szabóová dňa 10. apríla 2017, keď mu bolo doručené upovedomenie o konaní verejného zasadnutia na okresnom súde 21. apríla 2017. Sťažovateľ uvádza, že požiadal o zmenu termínu verejného zasadnutia na 24. apríl 2017 pre prekážku v účasti zo strany obhajcov JUDr. Petra Vačoka a JUDr. Ondreja Mularčíka. V zmysle § 31 ods. 4 Trestného zákona tak sťažovateľ mohol a mal vzniesť námietku zaujatosti voči predsedníčke senátu JUDr. Márii Szabóovej najneskôr v podaní, ktorým žiadal o zmenu termínu verejného zasadnutia. Sťažovateľ tak však neučinil, ale námietku zaujatosti vzniesol až na verejnom zasadnutí 24. apríla 2017, čo nemožno

považovať za bezodkladné vznesenie námietky zaujatosti v zmysle § 31 ods. 4 Trestného poriadku. Správne potom krajský súd vyhodnotil, že okresný súd postupoval v súlade s ústavnými právami sťažovateľa, pokiaľ o námietke sťažovateľa nekonal pre nepodanie tejto námietky bezodkladne v zmysle § 31 ods. 4 Trestného poriadku.

10.3 Ústavný súd na základe uvedeného konštatuje, že sťažnosť v časti namietaného porušenia ústavných práv sťažovateľa postupom a napadnutým uznesením krajského súdu je potrebné odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú, pretože podľa názoru ústavného súdu je z ústavného hľadiska akceptovateľné a udržateľné a nesignalizuje takú príčinnú súvislosť medzi ním a sťažovateľom označenými právami, ktoré by zakladali reálnu možnosť vysloviť ich porušenie po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. júna 2017